

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Henrici Canisi[i] Noviomagi, Belgæ, Jn Academia
Ingolstadiensi SS. Canonum Profess. Ordinarii & Primarii,
Opera Quæ De Ivre Canonico Reliqvit**

Canisius, Heinrich

Coloniae Agrippinae, 1662

In Tit. IX. De Renvntiatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62169](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62169)

matus sit, nullam habet administrationem Ecclesie suae, c. Nosti 9 c. Nihil 44. h. t. juncto c. Avaritia eod. tit. in 6. Quod si secus fecerit, amittit jus, quod sibi acquisitum est, jam ad durib. exceptis tamen iis, qui extra Italiam concorditer electi & a

summo Pont. confirmandi sunt, quibus propter necessitatem & utilitatem Ecclesiarum administratio permittitur etiam ante confirmationem, d. c. Nihil.

IN TIT. VII. DE TRANSLATIONE EPISCOPI.

SUMMARI A.

1. Translatio Episcopi ad aliam Ecclesiam an & quando permittitur.
2. Cur auctoritate S. Pont. fieri debeat.

Hic Tit. justo ordine subjicitur prioribus, quod nonnumquam etiam per translationem Episcopi unius loci alteri Ecclesie prospiciatur, ubi necessitas vel utilitas id suadet.

Translationem vero Episcopi permissam esse à sacris Canonibus docet in primis exemplum D. Petri, qui, Antiochiâ relicta, sedem suam Romam transtulit, text. in can. Mutationes VII. q. 1. In aliis autem Episcopis ita demum admittitur, si id fiat summi Pont. auctoritate, d. can. Mutationes eum can.

seq. & c. 1. hoc tit. Aded ut ne quidem auctoritate Patriarchæ aliter fieri possit, d. c. 1. multò minus propriâ auctoritate ipsius Episcopi; nam is non tantum ab Ecclesia, quam deseruit, sed & aliena, quam occupavit, removeretur, can. Si quis Episcopus d. q. 1. & c. 3. h. t.

Igitur translatio Episcopi ab una ad aliam Ecclesiam fieri debet auctoritate S. Pont. quia id postulat matrimonii dissolutio, quod spiritualiter prius contractum est cum priori Ecclesia; ac proinde in eo dissolvendo S. Pont. auctoritate opus est; ad instar matrimonii carnalis, quod nisi Dei, cujus ipse vices gerit, iudicio reservatur, c. 2. & 3. h. t. Atque hæc obtrinent non solum in consecrato Episcopo, sed & in confirmato, d. c. 2. eod.

IN TIT. VIII. DE AVCTORITATE ET VSV PALLII.

SUMMARI A.

1. Pallium quid.
2. Necessarium Archiepiscopo.
3. Conceditur interdum & Episcopo.

Pallium hoc loco dicitur insigne ornamentum Archiepiscopi vel Episcopi, desumptum ex corpore B. Petri, hoc est ex altari D. Petri, in quo à S. Pontifice benedicatur, consecratur, & reponitur, c. Significasti 4, & ibi Gl. in verb. corpore assumuntur, sup. De elect.

Archiepiscopo quidem necessarium est, quia sine eo Archiepiscopi nomen sibi usurpare nequit, c. 3. h. t. nec quæ sunt ordinis Episcopalis recte exequitur, c. Quod sicut 28. §. pen. in fine sup. De elect. † Simplex vero Episcopus pallium necessariò non requirit, sed ex privilegio quandoque ipsi conceditur, c. Cum in juventute 15. inf. De præsumpt. Unde facillè intelligitur continuatio hujus Tit. cum præcedentibus. Quibus verò locis & diebus pallio utantur vide Gl. in c. 4. h. t. Nos ad ulteriora progrediamur.

IN TIT. IX. DE RENVNTIATIONE.

SUMMARI A.

1. Episcopus renuntiare Episcopatu non potest.
2. Quibus ex causis Pont. Episcopo renuntianti assensiat.
3. Abbas an officio suo renuntiare possit.
4. An Clerici beneficiis suis?
5. Explicatio c. admonet 4 h. t.
6. Pont. an Pontificatu renuntiet?

Interdum fit, ut Episcopus renuntiet Episcopatu suo, quod an ipsi liceat hoc Tit. traditur,

Similiter & de Abbatibus, aliisque Clericis hæc quaeritur, utrum & hi loco suo possint cedere sive renuntiare.

Quod ad Episcopum attinet, constituti juris est, cum non posse deserere Episcopatum suum absque consensu S. Pont. can. 1. in fine, can. Sicut vir, can. Episcopum VII. q. 1. c. 1. & c. Nistic h. t. Cujus rationem sup. tit. De translat. Episc. hanc reddidimus, quod inter Episcopum & Ecclesiam suam

D 1

matri-

mattimonium spirituale contrahatur, quod non nisi auctoritate S. Pont. dissolvi potest.

2 Soler autem S. Pont. Episcopo abdicanti se Episcopatu ex certis causis assentiri, ut puta vel propter nimiam corporis infirmitatem; vel propter conscientiam admissi delicti, quod scilicet executionem officii etiam peractâ poenitentiam impedit, ut sunt homicidium & simonia; vel propter defectum scientiæ necessariæ, vel propter perverticaciam subditorum, vel propter grave scandalum, vel propter irregularitatem, veluti bigamiam, vel denique propter periculum mortis impendentis, *d. c. Nisi & ibi latius DD. juncto c. 9, h. t.*

3 In Abbatibus idem receptum est, ut nec hi absque Episcopi sui consensu loco suo se abdicare possint, *can. Abbas & can. Abbates XVIII. q. 2. etiam si Abbates sint exempti & immediatè subiecti S. Pontifici*; nam absque ejus assensu hunc locum deserere non possunt, *c. fin. h. t.*, juxta regulam generalem, Ad quem pertinet confirmatio, ad eundem spectat & resignatio, quam tradit Gl. *in c. fin. per illum text.*

4 In cæteris Clericis hoc rescriptum existat generale Alexandri III. ne Ecclesias ad ordinationem Episcopi pertinentes audeant absque assensu ejusdem Episcopi aut detinere, aut dimittere, *text. in c. Admonet 4. h. t. & in can. Nullus omnino xv. q. 7.* Ratio est, quia omnes Ecclesiæ, earumque

res pertinent ad dispositionem Episcopi loci, *can. Omnes basilica d. q. 7.* Unde fit, quod Clerici invito Episcopo Ecclesiam deserentes ad eandem Ecclesiam revocari possint, *can. Non oportet & can. Si quis vero cum c. seq. v. 11 q. 1.* Dum tamen volet Episcopus Clericum discedere, potest ejus discessum sive renuntiationem admittere, cum saltem ex parte Clerici valeat renuntiatio, *c. Quod in dubiis 8. h. t. Gl. & Panor. ibid. num. 8.*

Cæterum quod inquit textus in *d. c. Admonet*, videl. ad ordinationem tuam pertinentes, videtur à contrario sensu aliud esse, si ad Episcopum Ecclesiæ ordinatio non spectet, sed ad alium, videl. Abbatem, Præpositum, Capitulum Ecclesiæ, aut ad similes personas. Quo casu renuntiatio Ecclesiæ, sive beneficii Ecclesiastici, ad eundem spectabit; dummodò instituti, & destituti habeant facultatem, vel ex præscriptione, vel ex privilegio S. Pontif. Nam certum est Episcopalia jura per præscriptionem ab inferioribus acquiri posse, *Audis 15. & c. Cum olim 18. inf. De præscript.* Ex privilegio verò S. Pont. dubium non est, propter *c. 2. in princ. De præbendis lib. 6.*

Dubitatum aliquando fuit de S. Pont. an is Pontificatus suo possit renuntiare, eo quod superiorem non habeat? Sed obtinuit posse, ex constitutione Cælestini V. *in c. 1. De renuntiat. in 6.*

TIT. X. DE SUPPLENDA NEGLIGENTIA PRÆLATORVM.

Repetenda hic sunt, quæ habet D. CANISIUS in Summa sua Juris Canonici, *lib. 2. tit. XXVIII. §. 4. & 8.* Qui fortè contentus ins, quæ ibidem ad hunc & sequentes aliquot Titulos compendiosè tradiderat, qui etiam explicationem aliam ferè non desiderant, ad eosdem Tit. nihil publicè prælegit. Itaque eò remissis Lectorem suffecerit.

TIT. XI. De temporibus ordinationum, & qualitate ordinandorum. *Repete ex jam dicta Sum. lib. 1. Tit. VIII.*

TIT. XII. De scrutinio in Ordine faciendo. *Vide ibid. Tit. VII. §. pen. & ult.*

TIT. XIII. De ordinatis ab Episcopo, qui Episcopatu renuntiavit, & ab excommunicato. *Ibid. Tit. VI. §. 5.*

TIT. XIV. De ætate & qualitate & ordine præficiendorum. *d. Tit. VII. in fine & Tit. VIII.*

TIT. XV. De sacra Unctione. *Vide lib. 2. Tit. IV. & VII.*

TIT. XVI. De sacramentis non iterandis. *Ibid. Tit. II.*

TIT. XVII. De filiis Presbyterorum ordinandis, vel non. *Lib. 1. Tit. VII. §. 9.*

TIT. XVIII. De servis non ordinandis, *Ibid. §. 3. & 5.*

TIT. XIX. De obligatis ad ratiocinia ordinandis, vel non. *Vide d. §. 3.*

TIT. XX. De corpore vitiatu non ordinandis. *Ibid. §. 13, 14, 15, 16, 17.*

TIT. XXI. De bigamis non ordinandis. *Ibid. §. 10.*

TIT. XXII. De Clericis peregrinis non ordinandis. *Lib. 1. Tit. VI. §. 1. & seq.*

TIT. XXIII. De officio Archidiaconi, *Lib. 1. Tit. XIX.*

TIT.